ΕΤΟΣ Θ'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 23 Ἰουλίου 1895 Ἀριθ. 408

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
34 Ὁδὸς Φιλελλήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. Ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Εστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα ἢ δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἑνὸς μηνὸς ἄδεια.—Μαρία Ῥάδου Β'. (ὑπὸ κ. Σωτηρίας Ἀλιμπέρτη).—Τὸ Ἄσυλον τῶν Ἀνιάτων.—Ἀπελπισία (ποίημα ὑπὸ Μαρίκας Φιλιππίδου) —Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Βῶλον. Λεχεώνια. Ε .—Saint Bernardin. Περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς (ὑπὸ δος Κασσάνδρας Βιτιάδου).—Γυνεκεία ἐχεμύθεια ἐν καιρῷ πολέμου ὑπὸ δος Κασσάνδρας Βιτιάδου).—Εἰδοποιήσεις.—Ἐπιφυλλίς.

ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ ΑΔΕΙΑ

Ὁ ὁρίζων εἶναι λευκός, λευκός, ὡσεὶ κεκαλυμμένος ὑπὸ θαμβοῦ ἀτμήρους πέπλου. Οὔτε τὸ γαλανὸν τοῦ οὐρανοῦ φαίνεταί που, οὔτε αἱ ἰσκύανοι γραμμαὶ τῶν βουνῶν διαγράφονται πέραν ἀνὰ τὸν Σαρωνικόν. Ἡ θάλασσα καὶ αὐτὴ περιβάλλεται ὑπὸ τῆς αὐτῆς λευκῆς καὶ ἀδιαφανοῦς καλύπτρας καὶ μόνον ὅτι δὲν ἀναζητεῖ τις ἀνὰ τὸ ἄπειρον τὰ μυρία τῶν θερμογόνων ἑστιῶν στόματα, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐξερεύγεται ὅλη αὐτὴ ἡ πεπυρακτωμένη καὶ λευκὴ ἀποπνοή.

Διὰ μέσου τῶν πρασίνων γραμμῶν τοῦ παραθυροφύλλου τοῦ γραφείου μου, τὸ βλέμμα μου περιβάλλει ὅλον αὐτὸ τὸ ἀπείρως λευκόν, τὸ ὁποῖον βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐξαπλοῦται καὶ πλησιάζει πρὸς τὰ ἐδῶ. Βεβαίως καὶ τὸ ἐντεῦθεν τῆς πόλεως μέρος πλέει εἰς τὸν θερμόπυρον αὐτὸν ἀτμόν, ὅστις παρεισδύει κατ' ἀντανάκλασιν καὶ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν, περιβάλλων ἡμᾶς ἐντὸς τοῦ ἀσφυκτικοῦ του κύκλου. Ἐπὶ ὅλου τοῦ σώματός μου αἰσθάνομαι τὴν θερμήν, τὴν καυστικὴν αὐτοῦ ἐπαφήν, ὡσεὶ σκελετοῦ ἐκ πεπυρακτωμένου σιδήρου ὅστις μὲ συσφίγγει. Οἱ τοῖχοι, τὰ ἔπιπλα, αἱ τράπεζαι, τὰ ἐνδύματα, ὅλα θερμολουσμένα καίουν, φλέγουν, καπνίζουν σχεδόν.

Ὁ μυκλός μας βεβαίως θερμαίνεται, ξηραίνεται, στεγνόνει ὑπὸ τὴν φλέγουσαν αὐτὴν τῶν πάντων πνοήν. Τὸν αἰσθάνομαι ὡσεὶ συστελλόμενον, ὡσεὶ συσφιγγόμενον ἐντὸς τοῦ πεπυρακτωμένου ὀστεΐνου περιβλήματός του. Αἱ νοητικαὶ δυνάμεις ἐὰν δὲν παύουν ἐντελῶς λειτουργοῦσαι, βεβαίως ὅμως ἀδρανοῦν, ἐκλύουν, καὶ τὸ προϊὸν τῆς πνευματικῆς ἐργασίας δὲν δύναται παρὰ νὰ εἶναι χλιαρόν, ἀνούσιον, πᾶν ἄλλο ἢ τέρπον καὶ ἀπασχολοῦν εὐχαρίστως.

Ἄλλως τε ὁ Ἰούλιος εὑρίσκεται εἰς τὰ τέλη του καὶ ἡ μηνιαία ἄδεια, ἣν κατ' ἔτος ζητοῦμεν παρὰ τῶν καλῶν ἀναγνωστριῶν καὶ ἀναγνωστῶν μας θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἀπομακρυνθῶμεν ὀλίγον τῆς καμίνου τῶν Ἀθηνῶν, νὰ δροσίσωμεν εἰς παράλιόν τινα θερινὴν διαμονὴν τὸ ἐκνευρισμένον σῶμά μας, νὰ ἀναζωογονήσωμεν τὸ καταπονημένον πνεῦμά μας, ὅπως ἐπαναλάβωμεν τὴν ἐργασίαν μὲ νέας καὶ ἀκμαιοτέρας δυνάμεις.

Οὕτω ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου θὰ συνεχίσωμεν τὰς ἐκ Βώλου ἐντυπώσεις μας, ταύτας δὲ θὰ διαδεχθοῦν αἱ τῆς νήσου ἢ τῶν χωρίων εἰς τὰ ὁποῖα θὰ διέλθωμεν τὸν Αὔγουστον, τὸν μῆνα αὐτὸν τῶν διακοπῶν μας. Λυπούμεθα μόνον μὴ δυνάμεναι νὰ εὐχαριστήσωμεν ὅλας τὰς καλὰς φίλας καὶ ἀνταποκριτρίας μας, αἵτινες μᾶς προσκαλοῦν νὰ διέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις των τὸν μῆνα αὐτόν. Ὅλαι θὰ ἤθελαν νὰ ἔχουν τὰς ἐκ τοῦ τόπου των ἐντυπώσεις μας. Καὶ ἡμεῖς θὰ ἠθέλαμεν ἐπίσης. Τόσον μᾶς εὐχαριστοῦν τὰ ταξείδια.

Δυστυχῶς μᾶς ἀποβαίνει ἀδύνατον νὰ ἐπισκεφθῶμεν τόσας νήσους καὶ πόλεις, ὅσας προσκλήσεις ἐλάβομεν, ἐντὸς ἑνὸς μηνός. Ὑποσχόμεθα ὅμως νὰ ταξειδεύωμεν συχνὰ ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ οὕτω πόλιν πρὸς πόλιν, νῆσον πρὸς νῆσον καὶ χωρίον πρὸς χωρίον νὰ περιγράψωμεν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρον.

Εἶναι ἀναγκαία ἡ τοιαύτη περιγραφή, διότι ὅσον μελετῶμεν τὸν τόπον μας, τόσον τὸν γνωρίζομεν καὶ τὸν ἀγαπῶμεν, τὸν καθιστῶμεν δὲ καὶ εἰς τοὺς μακρὰν ἀποδημοῦντας Ἕλ-

ληνας μᾶλλον ἐπιθυμητόν. Ἔπειτα τὸ παρατηρούμενον ἐνδιαφέρον τῶν ἀναγνωστριῶν μας διὰ τὰς περιγραφικὰς αὐτὰς μελέτας μᾶς παρέχει τὴν βεβαιότητα, ὅτι ὡς ἀρέσκονται ν' ἀναγινώσκουν τὰ καλά, οὕτω θὰ προσπαθοῦν νὰ διορθοῦν τὰ κακῶς κείμενα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀποσιωπῶμέν ποτε εἰς τὰς ταξειδιωτικὰς περιγραφάς μας.

Λοιπὸν κακὴν συνάντησιν τὸν Σεπτέμβριον μὲ τὴν δροσερὰν τοῦ φθινοπώρου, καὶ τὸ ἄνοιγμα τῶν σχολείων καὶ τὰς ἀνακτηθείσας ἐκ τῶν λουτρῶν καὶ τῆς ἀναπαύσεως δυνάμεις.

ΜΑΡΙΑ ΡΑΔΟΥ

Β΄.

Πιστοὶ εἰς τὰ πάτρια, εὐσεβεῖς πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν πατρίδα, ὁ Σπανὸς καὶ ἡ νοημονεστάτη σύζυγος αὐτοῦ διεμόρφουν τὰς τρεῖς αὐτῶν θυγατέρας Ἑλένην, Μαρίαν καὶ Πηνελόπην, αἱ ὁποῖαι διέπρεψαν εἶτα ἐν Ἑλλάδι ὡς δέσποιναι Ἑλένη Παππαρηγοπούλου, Μαρία Ῥάδου καὶ Πηνελόπη Κονιαρη, συμφώνως πρὸς τοῦ ἔθνους τὸ μέγα πρόγραμμα, πρὸς ὃ ἠτένιζον οἱ φιλοπάτριδες καὶ μεγαλουργοὶ ἐκεῖνοι ἄνδρες τῆς Ἐπαναστάσεως, συμφώνως πρὸς τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῆς τότε Ἑλληνίδος, ὡς μητρός, συζύγου καὶ πολίτιδος.

Διὰ τοῦ ζῶντος αὐτῶν παραδείγματος, τῆς διατηρήσεως δηλονότι τῆς μητρικῆς των γλώσσης παρίστων εἰς τὴν διάνοιαν τῶν ἐν τῇ ξένῃ γεννηθέντων τέκνων των ζωηρὰν καὶ ἀκτινοβόλον τὴν εἰκόνα τῆς πατρίδος.

Οὔτε ὁ πλοῦτος, οὔτε αἱ τιμαὶ κατίσχυσαν ὅπως ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τοῦ φρονήματος καὶ τῶν αἰσθημάτων τοῦ Σπανοῦ καὶ τῆς συζύγου του πρὸς μεταβολὴν τοῦ ἐθνικοῦ βίου, ὃν διῆγον. Οἱ γονεῖς τῆς Μαρίας δὲν ἐγένοντο ἀρνησιπάτριδες, ἕνεκα λόγων ἀτομικοῦ συμφέροντος, οὔτε ἀρνησίγλωσσοι, ἵνα φαίνωνται εὐρωπαΐζοντες. Δὲν ἐνόμιζον περιττὴν τὴν σπουδὴν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τὰ τέκνα των ὡς πράττουσι σήμερον πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ὁμογενῶν, καὶ μάλιστα Ἑλληνίδες μητέρες, αἵτινες ἐξ ἀκραιφνῶν ἑλλήνων καταγόμεναι καὶ παιδευθεῖσαι ἐν ἀνωτέροις ἑλληνικοῖς παρθεναγωγείοις ἀδιαφόρως καὶ προδοτικῶς φερόμεναι πρὸς τὸ παρελθόν, ὀλίγον ἢ οὐδόλως διδάσκουσι τοῖς ἑκυτῶν τέκνοις τὴν μητρικὴν γλῶσσαν, οὔτε ἐμφυτεύουσιν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν τὸ αἴσθημα τῆς πατρίδος.

Ὑπὸ τοιαύτας ἀρχὰς καὶ ἐμπνεύσεις καὶ ὑπὸ τὸ φῶς καὶ τὴν αἴγλην τῆς θρησκείας καὶ τῆς γλώσσης διαπαιδαγωγουμένη ἡ Μαρία ἐγένετο ἀληθὴς Ἑλληνὶς τὴν καρδίαν καὶ τὸ φρόνημα, παρασκευαζομένη πρὸς τὴν μεγάλην αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἀποστολήν.

Ἡ ἔξοχος καλλιτεχνικὴ αὐτῆς μόρφωσις συνεπληροῦτο καὶ δι' ἐγκυκλοπαιδικῆς παιδεύσεως καὶ μάλιστα διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἣν ἐδίδασκεν εἰς αὐτὴν ὁ λόγιος ἱερεὺς Ἰωακείμ, ἐφημέριος τοῦ ἐν Λιβόρνῳ περικαλλοῦς ἑλληνικοῦ ναοῦ. Ἡ Μαρία ὡς καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτῆς ὡμίλουν καὶ ἔγραφον ὀρθῶς καὶ καλλιεπῶς τὴν μητρικὴν των γλῶσσαν.

Ὁ σφοδρὸς πρὸς τὴν πατρίδα ἔρως τῆς οἰκογενείας Σπανοῦ ἐξεδηλοῦτο καὶ ἐν τῇ λεπτομερεστέρᾳ τοῦ βίου αὐτῆς δράσει. Καθ' ὃν χρόνον ἐξετυλίσσετο ἐν Ἑλλάδι ἡ μεγάλη ἐποποιία τοῦ 1821 ἡ οἰκογένεια Σπανοῦ διῆγεν ἐν διηνεκεῖ ἠθικῇ ταραχῇ καὶ συγκινήσει ἢ ἐν χαρᾷ καὶ ἐνθουσιασμῷ, ὃν παρῆγον αἱ ἑκάστοτε ἐξ Ἑλλάδος εἰδήσεις. Ὡραῖον δὲ καὶ πλῆρες ὕψους ἀνέκδοτον ἐπιστέφει τὴν φιλοπατρίαν αὐτῆς.

Ὅτε ἀντήχησεν ἐν Ναυαρίνῳ τὸ τηλεβόλον καὶ ἐχαιρετίζετο ἡ ἀνατολὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας, ὁ ἔνθερμος τῆς θρησκείας καὶ τῆς πατρίδος λειτουργὸς Ἰωακείμ, μαθὼν πρῶτος τὴν χαρμόσυνον ἀγγελίαν ἔδραμεν, ἐν ὥρᾳ νυκτός, εἰς τὸν οἶκον τοῦ Σπανοῦ, καὶ ὡρμήσας ἐν μέσῳ τῆς ἀφυπνισθείσης οἰκογενείας ἐξήγγειλε μετὰ δακρύων τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου. Ἡ συγκίνησις καὶ τὰ δάκρυα ἐγένοντο κοινὰ καὶ γονυπετεῖς, εὐλογοῦντος τοῦ ἱερέως, πάντες ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἐκείνῃ στιγμῇ προσηύχοντο ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἔθνους.

Τὴν ἑπομένην μεγάλη ἐτελεῖτο ἐν τῇ ἐπαύλει τοῦ Σπανοῦ τελετή. Αἱ τρεῖς αὐτοῦ θυγατέρες, ἐν λαμπρᾷ περιβολῇ, ἐκαλλώπιζον διὰ σημαιῶν καὶ ἀνθέων τοὺς ἐξώστας καὶ τὰ παράθυρα τῆς ἐπαύλεως. Πλήν, πνοὴ τυραννική, διαταγὴ τῆς τοσκανικῆς ἀρχῆς, ἕνεκα τοῦ ἐπικρατοῦντος τότε ἐπαναστατικοῦ πνεύματος τῶν Ἰταλῶν, περιέπτυσσε καὶ κατεβίβασε τὴν κυανόλευκον σημαίαν. Ἐν τῇ ἄκρᾳ ἐπὶ τούτῳ λύπῃ καὶ τῷ ἀκρατήτῳ ἅμα ἐνθουσιασμῷ αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ μετέφερον ἐν τῷ εὐανθεῖ κήπῳ τῆς ἐπαύλεώς των τὰ ἐθνικὰ σήματα, καὶ ἐκεῖ ὑψώσασαι εἶδος βωμοῦ ἀνεπέτασαν ἐπ' αὐτοῦ, ὡς ἄλλαι ἱέρειαι τὸ λάβαρον τοῦ Γερμανοῦ, τὴν γαλανόλευκον σημαίαν, ἣν αἱμόφυρτον ἐχαιρέτιζον ἐν τῇ ἐλευθερουμένῃ Ἑλλάδι οἱ λαοί της. Καὶ ἐν μέσῳ χαρμοσύνων πατριωτικῶν ᾀσμάτων, ὑπὸ τοὺς φθόγγους τοῦ ὕμνου τοῦ Σολωμοῦ ἡ οἰκογένεια τοῦ Σπανοῦ καὶ πολλοὶ τῶν ἐν Λιβόρνῳ Ἑλλήνων ἐπανυγύριζον τὴν Ἐθνικὴν Πολιγγενεσίαν.

Πλήν, δὲν ἐπέζησεν ὁ θερμὸς πατριώτης Σπανός, ἵνα ἀσπασθῇ τὰ τεμένη τῆς Ἑλλάδος, φωτιζόμενα ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῆς Ἐλευθερίας.

Τὴν σημαίαν τῆς φιλοπατρίας καὶ τὴν δᾳδα τοῦ πολιτισμοῦ, φέρουσα ἡ οἰκογένεια τοῦ Σπανοῦ ἐπεβιβάζετο τῷ 1830 εἰς τὸ τρίϊστιον «Ardito» ὑπὸ τὸν κυβερνήτην του Biviatellis ἐγκαταλιποῦσα τὴν χώραν τῆς γραφικῆς καὶ μουσικῆς, ἵνα κατέλθῃ εἰς τὴν προσφιλῆ Ἑλλάδα. Ἐνταῦθα καθωδήγει μήτηρ Ἑλληνὶς τρεῖς ἐκλεκτὰς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν μορφὴν θυγατέρας ὅπως δράσωσι καὶ σχηματίσωσι μετ' ἄλλων ὑπερόχων ἑλληνίδων, τὸν πρῶτον πυρῆνα βιωτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ κύκλου.

Τρικυμιῶδες, πλῆρες ἀντιθέτων ἐντυπώσεων καὶ αἰσθημάτων ὑπῆρξε τὸ ταξείδιον ἐκεῖνο διὰ τὴν Μαρίαν, καὶ ἀνεξάλειπτα ἀφῆκεν ἴχνη ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῆς.

Τὸ «Ardito» διασχίζον τὰ διαφανῆ ὕδατα τῆς Τυρρηνικῆς κατήρχετο πρὸς τὴν Μεσόγειον ἐν μέσῳ θαυμασίας γαλήνης καὶ ἠρεμίας. Ἡ δὲ Μαρία παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματος τὰς ἐναλλασσομένας σκηνὰς τῶν ὑδάτων, τὸ ἀρρόεν κυλιόμενον κῦμα καὶ τὴν ἁρμονικὴν τῶν χρωμάτων σύζευξιν, ἀποτυποῦσαν ἐν τῇ μνήμῃ της ὡραίας ὑδατογραφικὰς εἰκόνας, ἃς βραδύτερον ἀναπαρίστα διὰ τοῦ χρωστῆρος μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Διασώζονται ἔτι παρὰ φιλικαῖς οἰκογενείαις ὑδατογραφίαι αὐτῆς.

Αἴφνης, παραπλέοντος τοῦ «Ardito» τὰς Σικελικὰς ἀκτάς,

λαῖλαψ ἐκ τῶν ὀρέων κατερχομένη κατέσειε τὰ δένδρα καὶ διεσκόρπιζε τὰ φύλλα· τρικυμία δὲ σφοδρὰ ἐκ τοῦ πελάγους ἐξεγερθεῖσα ἐξώθει τὸ κυλινδούμενον πλοῖον. Κατὰ μικρὸν ὁ αἰθὴρ ἐσκοτίσθη, βροχὴ τέρας κατέπιπτε, στῆλαι καπνοῦ ἀνυψούμεναι ᾠωροῦντο, σχηματίζουσαι νέφη πυκνὰ καὶ γλῶσσαι πύρινοι κατεφώτιζον τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων καὶ τῶν δένδρων. Ἡ Αἴτνα ἐν ἀσυνήθει διετέλει ὀργασμῷ.

Τὰς ἐκτάκτως τρικυμιώδεις καὶ ζοφώδεις νύκτας, ἃς διήρχοντο οἱ πλέοντες ἐν τῷ «Ardito», κατέλαμπον αἱ ἐκ τοῦ κρατῆρος ἐκπεμπόμεναι φλόγες καὶ ἡ λάβα ἥτις ἐκύλιεν ἐκ τῶν κορυφῶν τὰ φλογώδη καὶ ἐρυθρὰ κύματά της. Τὸ κλυδωνιζόμενον πλοῖον παλαῖον πρὸς τὴν μαινομένην θάλασσαν, ἥτις ἀντανακλῶσα τὰς φλόγας τοῦ κρατῆρος ὡμοίαζε πέλαγος πυρᾶς, μόλις ἐσώθη προσφυγὸν καὶ προσαράξαν εἰς τὸν φάρον τῆς Μεσσήνης.

Ἡ Μαρία, ὡς ἐν καιρῷ γαλήνης, οὕτω καὶ καθ' ὅλον τὸν διάπλουν τῆς τρικυμίας ἀπεθύμαζε τὰς φοβερὰς εἰκόνας τῆς Αἴτνης, συνέχουσα τὸν φόβον τῆς ψυχῆς της καὶ μεγάλην ἐπιδεικνύουσα ψυχραιμίαν καὶ γαλήνην πνεύματος.

Ἀφελής, θελκτική, ἐνθουσιώδης, μὲ κάλλος παρθενικόν, ἐφ' ᾧ ἐπέλαμπεν ἡ χάρις τῆς ψυχῆς της, μὲ βλέμμα ζωηρόν, πλῆρες συμπαθείας καὶ δυνάμεως ὡμοίαζεν ἐν ὥρᾳ νηνεμίας ὡς καὶ ἐν κινδύνῳ ὀπτασίαν οὐρανίας κόρης, κατερχομένης τοῦ αἰθέρος, εἰκόνα ὡραίαν τοῦ Μουρίλλου. Ἡ θέα της ἐνέπνεε γοητείαν καὶ θέλγητρον συγκινοῦν καὶ δεσμεῦον τὰς καρδίας.

Τίς δὲν ἀγαπᾷ τὴν αὔραν τοῦ ζεφύρου, τίς δὲν θαυμάζει τὰς Παναγίας τοῦ Ραφαήλου, τίς δὲν λατρεύει τὴν ἀφελῆ καὶ θελκτικὴν παρθένον; τίς βασιλεὺς καὶ ἰδιώτης δὲν καταθέτει πρὸ τοῦ ἀγνοῦ κάλλους θρόνον, πλοῦτον καὶ καρδίαν;

Καί, ὁ ὑπερήφανος καὶ εὐαίσθητος νέος λόρδος Στέμπλεντ, συμπλωτὴρ ἐκ Λιβόρνου, ἐτρώθη ἐκ τῆς θελκτικῆς μορφῆς καὶ τοῦ εὐγενοῦς ὕφους τῆς Μαρίας. Τὸ ᾄσμα αὐτῆς, κατὰ τὸν πλοῦν, ἐπενήργει μαγικήν τινα δύναμιν ἐπὶ τῆς φαντασίας τοῦ λόρδου. Ἔνθους γοητευμένος, ἐρωτευμένος, ἐξεδήλου τὸ αἴσθημα αὐτοῦ διὰ βλεμμάτων καὶ λόγων περιπαθῶν· καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κατανικήσῃ τὸν θερμὸν καὶ εὐγενῆ ἔρωτά του ἐζήτησε παρὰ τῆς μητρὸς τῆς Μαρίας τὴν χεῖρά της.

Ἀλλά, Ἑλληνὶς φιλόπατρις καὶ πιστὴ εἰς τὴν μνήμην συζύγου, ἐξορκίσαντος αὐτήν, ἵνα κατέλθῃ εἰς Ἑλλάδα καὶ ἐκεῖ αἱ θυγατέρες των λάβωσι συζύγους Ἕλληνας μόνον, πῶς ἠδύνατο αὕτη ν' ἀποδεχθῇ ἢ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν θυγατέρα αὐτῆς νὰ λάβῃ σύζυγον ξένον; κἂν οὗτος ἔφερε τίτλους, πλούτη, εὐγένειαν καὶ καρδίαν θερμὴν καὶ ἐὰν ἔτι ἀπεπειράθη αὐτοκτονίαν, ριφθεὶς εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου, ὅπου ἀφίκοντο μετὰ διάπλουν 25 ἡμερῶν!

Ἐπὶ τῶν μαλακῶν κυμάτων τοῦ Ἀργολικοῦ, ὑπὸ τὸν λάμποντα οὐρανὸν τοῦ Ναυπλίου ἦχοι καὶ φθόγγοι μετάλλινοι κυλινδοῦνται ἐν τῷ αἰθέρι. Αἱ νυρηΐδες ἐκ τῶν ὑγρῶν ἀνδήρων ἀναδύσασαι ἔξαλλοι ὀρχοῦνται. Αἱ ἀηδόνες σιγήσασαι ἐνοτίζωνται τοῦ μέλους. Οἱ τόνοι εἶναι ἁρμονικοί, αἱ μελῳδίαι ἀγνώστου μουσικῆς. Εἶναι οἱ πρῶτοι ἐκπεμφθέντες σπινθῆρες μουσικοῦ ὀργάνου. Εἶναι οἱ γλυκεῖς ἦχοι κλειδοκυμβάλου, παμμεγίστου, ἰδιορρύθμου, μὲ 5 pedales καὶ κωδωνίσκους ἐντός, τὸ ὁποῖον ἡ οἰκογένεια Σπανοῦ, ἐν Ναυπλίῳ ἀποκαταστᾶσα μετέφερεν ἐξ Ἰταλίας. Τοῦτο δὲ εἶναι καὶ τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι, κομισθὲν κλειδοκύμβαλον, ὡς ἀφηγεῖται ἡ κυρία Μάγγελ καὶ ἄλλοι ἐπίσης.

Κατάπληξιν ἀληθῆ καὶ ἐνθουσιασμὸν μέγαν ἤγειρεν ἡ ἐμφάνισις τοῦ κλειδοκυμβάλου τούτου ἐν τῇ ἀρχαϊκῇ ἐκείνῃ κοινωνίᾳ. Πολὺ συνωστίζετο πλῆθος πρὸ τῆς οἰκίας τῆς Μαρίας, ὅτε αὕτη ἀνέκρουσε τοὺς ἐθνικοὺς χοροὺς καὶ ἔψαλλε τὰ ἁρματωλικὰ ᾄσματα πρὸ τοῦ κλειδοσυμβάλου. Τοῦτο βραδύτερον μετενεχθὲν εἰς Μεσολόγγιον ὑπῆρξεν ἀντικείμενον πολλῆς φαιδρότητος καὶ ὁμιλίας. Τὸ Σουλιωτικὸν ἐν Μεσολλογγίῳ στρατευμα συνέρρεεν ἅθρόον ἵνα ἴδῃ καὶ ἀκούσῃ τὸ *λαλούμενον*, ὅπερ τόσα πολλὰ ἐλάλει. Ἐπίστευε δ' ὅτι καὶ ἡ Μαρία κατεῖχε μαγικὴν δύναμιν, ἵνα δύναται νὰ παίζῃ ἐπ' αὐτοῦ τοσοῦτον ἐκπληκτικῶς.

Ἡ Μαρία ἡ καλλιτέχνις καὶ μουσοτραφὴς ἐγένετο κατὰ τὰς εὐχὰς τοῦ πατρός, τὴν ἐκλογὴν τῆς μητρὸς καὶ τὴν κλίσιν τῆς ἀγαθῆς καρδίας της ἡ σύζυγος τοῦ ἐξ Ἠπείρου Κωνσταντίνου Ῥάδου, ἀγωνιστοῦ, ἐκ τῶν πρωτεργατῶν τῆς Φιλικῆς, ἐμπίστου τοῦ Καποδιστρίου, ἐκτάκτου Ἐπιτρόπου τοῦ Κράτους ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι εἶτα Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας. Ὁ Κωνσταντῖνος Ῥάδος ἦτο ἀνὴρ λίαν μεμορφωμένος, χαρακτὴρ εὐσταθοῦς καὶ εὐγενοῦς καρδίας. Εἶχεν ἀκολουθήσει ἀπὸ Μόσχας τὴν περιώνυμον τοῦ 1812 ὑποχώρησιν τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος.

Ὁ γάμος αὐτῆς τελεσθεὶς ἐν Ναυπλίῳ ἀπέμεινεν ἱστορικὸς διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τὴν σύγχρονον. Ἔστεφεν ὁ Κώστας Βότσαρης, καὶ διὰ τὴν ἰδίαν αἴγλην καὶ διὰ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ του Μάρκου. Οὐδεὶς ἔλειψε τῶν χρυσοστολίστων ὁπλαρχηγῶν. Ὁλόκληρα τὰ ἀποσπάσματα τῶν ἐπιλέκτων ὁπλοφορούντων συμπαρίσταντο. Ἐπίσης ὁ διαδεχθεὶς τὸν στρατάρχην Μαιζῶνα, στρατηγὸς Γκινὼ μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του ὁ στρατηγὸς Τρεζὲλ καὶ ὁ στρατηγὸς Ζεράρ, ὅστις εἶχε κληθῆ διὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Ἡ Μαρία Ῥάδου, νεᾶνις προσείλκυσε διὰ τοῦ ἠθικοῦ κάλλους, τῆς χάριτος καὶ καλλιτεχνικῆς εὐφυΐας, τὴν ἀγάπην καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν περὶ αὐτήν. Ὡς σύζυγος καὶ μήτηρ ἔξοχος ἀνεδείχθη ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων γυναικείων χαρακτήρων, ὧν ἡ καρδία, ἑστία ἀγάπης καὶ συμπαθείας, διαχέει τὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἐξασκεῖ ἠθικὴν δύναμιν ἀκατάβλητον.

Ἐν τῷ βίῳ αὐτῆς παρέστη κατὰ τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου δράματος τῆς Ἑλλάδος, ἐχαιρέτισε τὴν ἀνατολὴν τῆς Ἐλευθερίας καὶ ἔδρασεν ἐν τῇ ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ, ὅτε τόσα ἑτεροειδῆ ἠθικὰ στοιχεῖα καὶ δυνάμεις ποικίλαι συνέπραττον πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος.

Εὑρέθη ἐν μέσῳ κοινωνίας ὅλως διαφόρου, τῆς ἐν ᾗ ἔζησε πρότερον. Τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα ἦσαν τόσον ἀρχαϊκὰ καὶ ἀπέριττα, ὅσον σοβαρὰ καὶ ἁγνά. Ἡ δὲ Ἑλληνὶς τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος ἂν δὲν ἔφερε τὸν πυρσὸν τῆς παιδείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἀνύψου τὸ λάβαρον τῆς αὐταπαρνησίας, τοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τοῦ καθήκοντος. Οὖσα λιτὴ περὶ τὴν δίαιταν, σεμνὴ περὶ τὴν ἐθνικὴν ἀμφίεσιν, φειδωλὴ ἐν τῇ δαπάνῃ τοῦ οἴκου, ἀλλὰ γενναιόδωρος καὶ μεγαλόφρων διὰ τὴν πατρίδα της ἀνέμενε μετ' ἀγάπης τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν τῆς ἐκ τῆς ξένης προσερχομένης καὶ μεμορφωμένης Ἑλληνίδος, ἵνα μετ' αὐτῆς, ἐν

εὐγενεῖ ἀμίλλῃ δράσῃ διὰ τὸν οἶκον καὶ τὴν κοινωνίαν.

Ἐκ τῶν ἀληθῶς ἐκπαιδεύτων καὶ εὐγενῶν Ἑλληνίδων ἦτο ἡ Μαρία Ράδου. Μετριόφρων καὶ εὐπροσήγορος κατέκτησε διὰ τῶν πολλῶν αὐτῆς ἀρετῶν τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸ σέβας ἐν τῇ νεοτευχεῖ ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ. Δὲν ὑπερηφανεύετο διὰ τὴν ἐκ τοῦ γένους, πλούτου καὶ διανοητικῆς μορφώσεως ὑπεροχήν. Ἐτίμα τὴν ἀρετὴν ὅπου καὶ ἂν συνήντα αὐτὴν καὶ ἐσέβετο τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἤθη τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀδελφῆς Ἑλληνίδος.

Οἱ ἀείμνηστοι βασιλεῖς Ὄθων καὶ Ἀμαλία ἠγάπων καὶ ἐξετίμων τὴν εὐγενῆ Μαρίαν Ράδου. Ἐν τῇ αὐστηρᾷ καὶ μεγαλοπρεπεῖ Αὐλῇ τῆς βασιλίσσης Ἀμαλίας διέλαμπεν διὰ τῆς συμπαθοῦς καλλονῆς καὶ μελῳδικῆς φωνῆς της. Οἱ ἐπιζῶντες ἐκ τοῦ Ἀνακτορικοῦ ἐκείνου κύκλου ἐνθυμοῦνται ἔτι πόσον ὁ ἀοίδιμος βασιλεὺς ἐνετρύφα ἐν τῷ ᾄσματι τῆς Μαρίας Ράδου.

Ἐν τῇ φιλανθρωπικῇ δράσει τιμᾷ τὴν μνήμην αὐτῆς τὸ διαφέρον, ὅπερ ἐπέδειξεν ὑπὲρ τῶν ἐν Σύρῳ καταφυγόντων Οὔγγρων ἐπαναστατῶν. Ἦτο τότε τῷ 1848 ὁ σύζυγος αὐτῆς νομάρχης Κυκλάδων· αὕτη δὲ συστήσασα, τῇ συμπράξει τῆς ὡραίας Δαμαλᾶ, ἐπιτροπὴν ἐκ κυριῶν εἰργάσθη ἀκαμάτως εἰς συλλογὴν σημαντικοῦ ἐράνου, δι' οὗ παρέσχεν ἀρωγὴν καὶ περίθαλψιν εἰς αὐτούς.

Ὁ θάνατος τοῦ προσφιλοῦς αὐτῆς συζύγου, ἐπελθὼν τῷ 1866 ἀφαρπάζει ἀπ' αὐτῆς τὰς στιγμὰς τῆς εὐτυχίας. Ἔκτοτε ἀποσύρεται τῆς ἐν Ἀθήναις κοινωνικῆς δράσεως, ζῇ μόνον διὰ τὰ ἀγαπητὰ αὐτῆς τέκνα, ὑπὲρ ὧν ἡ στοργή, ἡ μέριμνα καὶ ἡ ἀφοσίωσις ἦτο ἐξάχως παραδειγματική. Ἂν δ' ἐνίοτε ἐμφανίζηται ἐν τῇ κοινωνίᾳ καθῆκον ἱερὸν ἐπιβάλλει αὐτῇ τοῦτο. Εἶναι ὁ φύλαξ ἄγγελος τῶν δύο αὐτῆς θυγατέρων καὶ ὡς μήτηρ συνετὴ συνοδεύει αὐτὰς ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ κοινωνίᾳ. Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὴν συμπαθῆ κυρίαν Μαρίαν Ράδου, συνοδεύουσαν εἰς τὸν Ἀνακτορικὸν χορὸν τὰς θελκτικὰς αὐτῆς θυγατέρας, δεσποινίδας τότε καὶ νῦν δεσποίνας Χαρίκλειαν Πίσαν καὶ Σοφίαν Ρένδα, φερούσας πάντοτε κομψὴν καὶ ἁπλῆν ἀμφίεσιν, ῥοδίνην ἢ κυανῆν;

Ἐν μέσῳ τῶν πολλαπλῶν αὐτῆς καθηκόντων, ἡ σύζυγος καὶ μήτηρ ἡ Μαρία Ράδου δὲν ἐλησμόνει τὸν ἰδανικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν αὐτῆς κόσμον. Αἱ πτέρυγες τῆς φαντασίας δὲν συμπτύσσονται, αἱ χορδαὶ τῆς λύρας δὲν σιγῶσι, τὸ ἱερὸν πῦρ τοῦ καλοῦ δὲν ἀποσβέννυται ἐν ψυχῇ καλλιτέχνου.

Καὶ δὲν ἴτταται πλέον διὰ τοῦ πνεύματος, ὡς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, εἰς εὐρεῖς ὁρίζοντας γραφικοῦ κόσμου, οὔτε τὰ ἔργα αὐτῆς φέρουσι τὸν τύπον ἰσχυρᾶς ἐκτελέσεως. Πλὴν καὶ πόθεν ἠδύνατο νὰ ἀρυσθῇ τὴν καλλιτεχνικὴν ἔμπνευσιν; Ὁ περὶ αὐτὴν κόσμος ἥκιστα ἦτο καλλιτεχνικός. Ἡ Ἑλλὰς τότε μόλις ἠγείρετο ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς δουλείας καὶ τῆς ἀμαθείας· οὔτε πινακοθῆκαι, οὔτε σχολαὶ καλῶν τεχνῶν ὑπῆρχον ἐν αὐτῇ. Μόνον ἡ αὔρα ἐκ τῶν ἀθανάτων μνημείων προσπνέουσα ἐψιθύριζε τὸν καλλίτεχνον βίον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Τὸ μουσικὸν αἴσθημα διετήρησε καὶ εἰς τὸ γῆρας ἔτι καὶ τοῦτο ἠδυνήθη νὰ ἐμφυτεύσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν θυγατέρων αὐτῆς, ἐξ ὧν ἡ κυρία Μαρία Ρένδη ἀ εδείχθη καλὴ μουσικός. Τοιαύτη δ' εἶναι καὶ ἡ ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἀνεψιὰ δεσποινὶς Κόνταρη.

Ἄδουσα ἡ Μαρία Ράδου τὰ ᾄσματα τῆς νεότητός της ἀνεμιμνήσκετο τῆς φαιδρᾶς παιδικῆς ἡλικίας αὐτῆς. Ἔζη τότε ἐν ἀντικατοπτρισμῷ, παρήλαυνον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς ἡ ἐν Λιβόρνῳ πατρικὴ ἔπαυλις τόσκι θελκτικαὶ καὶ προσφιλεῖς εἰκόνες, καὶ αἱ φαιδραὶ ὁμηγύρεις, ἐν αἷς αὐτὴ καὶ αἱ ἀδελφαί της τόσην διέχεον ζωὴν καὶ τὸ μικρὸν ἐργαστήριον (studio) ἐν ᾧ εἰργάζετο ὑπὸ τὰς ὀδηγίας τῶν σεβαστῶν αὐτῆς διδασκάλων.

Τὴν ζωγραφικὴν φαίνεται ὅτι παρῄτησε ἐνωρίς. Τὰ τελευταῖα αὐτῆς γραφικὰ ἔργα φέρουσι χρονολογίαν 1815. Δύο διασωθεῖσαι προσωπογραφίαι τῆς νεότητός της ἐξετέθησαν ἐν τῇ πρώτῃ ἐν Ἑλλάδι καλλιτεχνικῇ ἐκθέσει τῶν Κυριῶν, τῇ διοργανωθείσῃ ὑπὸ τῆς κυρίας Καλλιρρόης Παρρὲν ἐν ἔτει 1891.

Οἱ ἰδόντες αὐτὰς ὡς καὶ τὰ ἔργα τῆς σοφῆς ἑλληνομαθοῦς καὶ ζωγράφου Ἀνθίας Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων, ἀπεθύμασαν τὴν ὁμοιότητα τῶν χρωματισμῶν καὶ λεπτότητα τῶν γραμμῶν. Φαίνεται ὅτι ἀμφότεραι, καθὰ καὶ σύγχρονοι, ἦσαν μαθήτριαι τῆς αὐτῆς τοσκανικῆς σχολῆς.

Ἐκ τῶν μεταγενεστέρων ἔργων τῆς Μαρίας Ράδου τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον Angelica et Medoro ἔχει πολλὴν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν. Εἶναι τοῦτο αἱ τελευταῖαι ἐκλάμψεις τῆς γραφικῆς αὐτῆς ἐμπνεύσεως σβεσθεῖσαι μετὰ τῆς ζωῆς αὐτῆς τῷ 1877.

Αἱ ἀκτῖνες τοῦ καλοῦ, ἀγαθοῦ καὶ ἀληθοῦς, αἵτινες διεφώτιζον τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματα τῆς Μαρίας Ράδου καὶ ἔρριπτον τὴν ἀκτινοβολίαν εἰς τοὺς περὶ αὐτὴν θὰ στέρωσι πάντοτε τὴν μνήμην αὐτῆς.

Σωτηρία Ἀλιμπέρτη

ΤΟ ΑΣΥΛΟΝ ΤΩΝ ΑΝΙΑΤΩΝ

Ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα. Τοῦτο δύναται ἰδίᾳ νὰ λεχθῇ διὰ τὸ «Ἄσυλον τῶν Ἀνιάτων». Μικρόν, ἐλάχιστον ἀρχικῶς μὲ δύο—τρία μόλις δωμάτια, μὲ πόρους ἀσημάντους, μὲ τρεῖς—τέσσαρας μόλις ἀσθενεῖς, προάγεται ὁσημέραι καὶ εὐεργετικώτερον καθίσταται εἰς τὴν κοινωνίαν.

Δὲν ἔγεινε βεβαίως εἰσέτι μέγα, διότι οὔτε πλούσια κληροδοτήματα ἔλαβεν, οὔτε ἐπιχορηγήσεως γεννταίας παρὰ τοῦ δήμου ἠξιώθη, οὔτε βοηθήματός τινος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' οἱ καθημερινοὶ τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ἀγῶνες, καὶ ὁ προθύμως εἰσφερόμενος ὀβολὸς πάντων, συνετέλεσαν ὅπως καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐτῷ δικιτωμένων ἀσθενῶν ἀνέλθῃ εἰς δέκα τέσσαρας καὶ οἰκία εὐρυχωροτέρα καὶ εὐπρεπεστέρα διαδεχθῇ τὴν πρώτην.

Ἡ ἐπιτυχὴς καὶ εὐεργετικωτάτη αὐτοῦ πορεία, καὶ αἱ ἀνάγκαι εἰς ἃς μόνον αὐτὸ ἀνταποκρίνεται ἐπιβάλλουν εἰς τὸ Συμβούλιον αὐτοῦ νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλον τῆς δράσεώς του, νὰ ἐργασθῇ περισσότερον ὅπως εἰς μείζονα ἀριθμὸν πασχόντων παρέχῃ ἄσυλον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ πόνος ἀδιακρίτως προσβάλλει πάντας, ἐπειδὴ αἱ τὴν ἀνθρωπότητα μαστίζουσαι ἀνίατοι νόσοι ἐξ ἴσου ἔρχονται ἐπὶ τῶν πτωχῶν καὶ τῶν πλουσίων, τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἀσύλου ἀπεφάσισεν, ἵνα ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου ἐν ἰδίοις διαμερίσμασι δέχεται καὶ κυρίας ἐπὶ ὡρισμένῃ διὰ τὴν διαιτάν των χρηματικῆ καταβολῇ.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐνωκίασε μεγαλείτερον καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ τούτῳ ἀνταποκρινόμενον οἴκημα, εὐάερον καὶ εὐρύχωρον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φαλήρου. Οὕτω κυρίαι καλῆς κοινωνικῆς τάξεως, κυρίαι εὔποραι, δυνάμεναι νὰ συντηρῶνται ἰδίαις δαπάναις, ἀλλὰ στερούμεναι οἰκογενειακῆς περιθάλψεως, στερούμεναι στοργικῶν φροντίδων καὶ περιποιήσεων, δύνανται νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὸ Ἄσυλον, ὅπερ ἀναπληροῖ τὴν οἰκογένειαν, χορηγοῦν ὄχι μόνον νοσηλείαν καὶ τροφὴν καὶ φάρμακα, ἀλλ' ἰδίᾳ στοργικωτάτην περίθαλψιν καὶ ἠθικὴν παρηγορίαν καὶ ἀνακούφισιν, ἧς τόσην ἀνάγκην ἔχουσιν αἱ πάσχουσαι.

Αἱ ἐπὶ πληρωμῇ ἀσθενεῖς θὰ διαιροῦνται ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τρεῖς κατηγορίας. Εἰς τὰς δικαιουμένας νὰ ἔχωσιν ἴδιον δωμάτιον, εἰς τὰς ἀνὰ δύο εἰς ἓν δωμάτιον διαιτωμένας καὶ εἰς τὰς ἐν κοινῇ αἰθούσῃ. Διὰ πάσας ὅμως τὰς ἰδιοσυντηρήτους τοῦ Ἀσύλου ἀσθενεῖς, ἡ τροφὴ καὶ ἡ δίαιτα ἐν γένει ἔσται σύμφωνος πρὸς τὰς ἰατρικὰς καὶ θεραπευτικὰς διατάξεις, καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ὑγιὴς καὶ ποικιλωτέρα, διάφορος δὲ πάντως τῶν δωρεὰν διαιτωμένων.

Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἀσύλου θέλει καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς νέας ταύτης τῶν ὑποτρόφων του τάξεως καταστήσῃ εὐάρεστον τὴν ἐν αὐτῷ διαμονήν. Τὴν ἤδη μικρὰν αὐτοῦ βιβλιοθήκην θέλει πλουτίσει διὰ νέων συγγραμμάτων καὶ περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων, αἱ κυρίαι δὲ τοῦ Συμβουλίου ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν θὰ διοργανόνουν μικρὰς ἐν αὐτῷ φιλικὰς συναθροίσεις, ὧν θὰ μετέχωσιν αἱ ἐπιθυμοῦσαι καὶ δυνάμεναι ἐκ τῶν ἀσθενῶν.

Οὕτω ὁ ἐπώδυνος βίος τῶν εἰς αἰώνιον πόνον καταδίκων θὰ διέρχεται τερπνότερος καὶ ψυχαγωγότερος καὶ τὸ κακὸν θὰ λησμονῆται πρὸς στιγμὴν τοὐλάχιστον, ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐκείνου βίου καὶ τῆς ἀδελφοποιήσεως τῶν πασχουσῶν, μετὰ τῶν κυριῶν, αἵτινες οἰκειοθελῶς καὶ ὑπὸ φιλανθρώπων αἰσθημάτων ὁρμώμεναι προσφέρονται νὰ ἀντικαταστήσωσι τὴν οἰκογένειαν τῶν στερουμένων τοιαύτης.

Λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῶν ὅρων τῆς ἐν τῷ Ἀσύλῳ διαίτης τῶν ἰδιοσυντηρήτων ἀσθενῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν, δύνανται νὰ ζητήσωσιν αἱ βουλόμεναι παρὰ τῆς Προέδρου τοῦ «Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων» κ. Νταλίας Σούτσου, εἴτε καὶ παρ' ἡμῶν.

ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ

Θάνατος! Λέξις φέρουσα ὄργος ἀπελπισίας,
Λέξις, ἀγρίως πάντοτε εἰς εὐτυχεῖς ἠχεῖ α,
Πόσον γλυκεῖα φαίνεσαι, τὴν λήθην προξενοῦσα
Εἰς δυστυχεῖς, ἀπέλπιδας, αἱμοσταγεῖς καρδίας!

—

Εἶναι θερμὸν παρήγορον τοῦ μνήματος τὸ χῶμα,
Διὰ καρδίαν πλάσασαν ὄνειρα εὐτυχίας,
Διαλυθέντα ἐξ ὁρμῆς, θυέλλη, τρικυμίας,
Ἀφοῦ ἀπέθαν' ἡ ψυχὴ πρὸς τί νὰ ζῇ τὸ σῶμα;

—

Ἐνῷ τὰ στήθη κλείουσι στυγνὴν ἀπελπισίαν,
Νὰ ὑποκρίνησαι χαρὰν νὰ μειδιοῦν τὰ χείλη,
Ἐνῷ ἐκλείσθη τῶν χρυσῶν ὀνείρων σου ἡ πύλη,
Καὶ καταδίκην τὴν ζωὴν νομίζεις οὐρανίαν!

—

Νὰ ζῇς! . . Τοῦ τάφου κάλλιον ποθῶ τὴν ἠρεμίαν
Εἶνε τοῦ βίου ὁ λιμὴν μετὰ τὴν τρικυμίαν.

Μαρίκα Κ. Φιλιππίδου.

ΑΠ' ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΒΩΛΟΝ

Ε'.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπεμακρύνθημεν τοῦ σχολείου τοῦ χωριοῦ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ δὲν ἔπαυσε νὰ μᾶς παρακολουθῇ παντοῦ. Τὰ κάλλη τῆς φύσεως μ' ὅλον ὅτι ἐφ' ὅσον ἐπροχωροῦμεν πρὸς τὰ ἄνω ἐξετυλίσσοντο ἐν μεγαλοπρεπεστέρᾳ πολυτελείᾳ, μᾶς εὕρισκον ἤδη ὀλιγώτερον ἐνθουσιώδεις.

Τὸ σχολεῖον, πάντοτε μὲ τὴν κατάμαυρον στέγην του καὶ τοὺς ἐρειπιώδεις τοίχους του, μᾶς ἐφαίνετο ἐκτοπιζόμενον καὶ παρενθέτον τὸ ἄμορφον σχῆμα του ἐν τῷ μέσῳ τῶν γραφικωτέρων τοποθεσιῶν. Ἡ ἀντίθεσις ἦτο ἀπελπιστική.

Καὶ περιέκλειεν εἰς τοὺς κόλπους του τὸ σκελετῶδες καὶ ἀρχεγόνου οἰκοδομικῆς ἐκεῖνο ἐρείπιον ὅ,τι καλὸν εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ τὸ μικρὸν χωρίον τῶν Λεχωνίων: Τὸ ἀγνότερον στοιχεῖον τοῦ παρόντος, τὰ παιδάκια τοῦ χωριοῦ. Τὴν μεγάλην ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος, τοὺς νέους καὶ τὰς νεανίδας τῆς αὔριον. Οἷον ἀπαίσιον πλαίσιον διὰ τὴν σφριγῶσαν αὐτὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ πόσον ἀκατάλληλον κέντρον διὰ τὴν διάπλασιν τῆς καρδίας καὶ τοῦ νοῦ. Καὶ αὐτό, ὅταν ἡ φύσις ἔξω, ἐκεῖ, εἰς δύο βημάτων ἀπόστασιν ὠργία εἰς πλοῦτον καὶ κάλλη, καὶ εἰκόνας καὶ χρώματα καὶ ζωογόνον ἀέρα.

Ἀλλ' εἶχον ἄρα ἀνάγκην τὰ μικρὰ ἐκεῖνα παιδάκια νὰ εἶναι κλεισμένα εἰς τοὺς τέσσαρας σκοτεινοὺς τοίχους τοῦ σχολείου διὰ νὰ μάθουν νὰ σέβωνται τὸν Θεόν, νὰ ἀγαποῦν καὶ ὑπακούουν τοὺς γονεῖς των, νὰ ἀναγινώσκουν τὰ εἰς τὰ ἱερὰ βιβλία ἀναγραφόμενα καθήκοντά των, νὰ ψάλλουν θούρια ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ πίστεως καὶ νὰ ἀπαριθμοῦν ὅλας τὰς πρὸς τὸν ἄνθρωπον εὐεργεσίας τοῦ Πλάστου; Τί πλουσιώτερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον σχολεῖον ἀπὸ αὐτὴν τὴν γεννταίαν, τὴν μεγάλην, τὴν ἀδάμαστον, τὴν κυρίαρχον φύσιν, εἰς τοὺς κόλπους τῆς ὁποίας γεννῶνται, ζοῦν καὶ ἀποθνήσκουν; Εἰς ποῖον τοῦ κόσμου παιδαγωγικὸν μουσεῖον ὁ διδάσκαλος δύναται νὰ εὕρῃ ὡραιοτέρας εἰκόνας, ὅπως ἐπ' αὐτῶν ἀναπτύξῃ τὰς ἠθικομορφωτικὰς ἀρχὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ στηρίζεται ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ ἀγρότου; Ποῖκ τοπογραφικὰ καὶ χειρογραφικὰ καὶ μαθηματικὰ ἐγχειρίδια δύνανται νὰ διδάξουν τὸ μικρὸν τὰ ὅρια τοῦ τόπου του καὶ τὰς διευθύνσεις τῶν γειτονικῶν χωρίων καὶ τῆς πρωτευούσης τοῦ νομοῦ του ἢ αὐτὸ τὸ ἀνωφερὲς καὶ σμαραγδοσκεπασμένον ὕψαιθρον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὅλα ὡς ἐν κατόπτρῳ ἐκτίθενται, ὑπὸ τὸν μέγαν καὶ φαεινὸν τοῦ παντὸς φανόν, τὸν ἥλιον; Ποῦ ἀλλοῦ τὸ μικρὸν τόσας περὶ γεωργίας δύναται νὰ ἀποκτήσῃ στοιχειώδεις γνώσεις καὶ περὶ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου τόσα νὰ ἀντλήσῃ διδάγματα ἢ ἐξ αὐτῶν τῶν χλοοσπάρτων καὶ δασοσκεπῶν ἀγρῶν; Ποῦ ἀλλοῦ καλλιτεχνικώτερα δύνανται νὰ διαπλασθῇ ἡ καρδία καὶ ὁ νοῦς τοῦ παιδίου καὶ πῶς ἄλλως δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ ὅλον τὸν πλοῦτον καὶ τὴν γονιμότητα τῆς ἁγίας τῆς πατρίδος του γῆς ἢ διδασκόμενον ἐνῶ δρέπει τοὺς καρποὺς τοὺς γλυκεῖς τῶν δένδρων, νὰ ἐκτιμᾷ τὸν πλοῦτον, ὃν ἡ καρποφορία αὐτὴ συγκομίζει εἰς τὸ χωρίον του; Καὶ ποῦ ἀλλοῦ ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις καὶ τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν μεγαλεῖον δύναται νὰ ἀπεικονισθῇ καὶ νὰ ἀναπαρασταθῇ ἐντελῶς ζωντανὸν ἢ πρὸ τῶν ῥάχεων τοῦ μαγευτικοῦ Πηλίου, ἐκεῖ ἔνθα ὁ Χείρων ὁ Κένταυρος ἐμόρφου καὶ ἐξεπέδευε τὸν ἀνδρειότατον ἐξ ὅλων τῶν Ἑλλήνων Ἀ-

χιλλέα, ἐκεῖ ἔνθα ἐνεπνέετο ὁ Ῥήγας τῶν Φερῶν, ἐκεῖ ἔνθα ἐναυπηγεῖτο ἡ Ἀργὼ διὰ τὴν ἀθάνατον τῶν πρώτων Ἑλλήνων ἐμπορικὴν ἐκστρατείαν, ἐκεῖ ἔνθα πρὸ ὀλίγων ἔτι χρόνων, οἱ ἡρωϊκώτεροι τῆς Θεσσαλίας ἄνδρες ἔπιπτον ὑπέρμαχοι τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος των;

Οἱ σοφοὶ πρόγονοί μας, οἱ ἵδρυταὶ τῶν πρώτων τοῦ κόσμου ἀκαδημιῶν ἦσαν φανατικοὶ ὑπέρμαχοι τῆς ὑπαιθρίου διδασκαλίας. Διατὶ αἱ νεώτεραι γενεαί, ἐὰν θεωροῦν ἀσυμβίβαστον τὴν ἐν ὑπαίθρῳ διδασκαλίαν διὰ τὰς μαμμοθρέπτους καὶ ἐκφυλισμένας γενεὰς τῶν πόλεων, νὰ μὴ ἀναγάγουν αὐτὴν τοὐλάχιστον εἰς τὰ ὡραῖα Ἑλληνικὰ χωριά; Μήπως τὸ εἰς τὸ σχολεῖον κλεισμένον καὶ εἰς τὸν ἱδρῶτα καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν πλέον σήμερον μικρόν, δὲν θὰ εἶναι ὑποχρεωμένων αὔριον ὡς ἐργάτης τῶν ἀγρῶν νὰ διημερεύῃ καὶ διανυκτερεύῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολάς;

Μὲ τὰς σκέψεις αὐτάς, μονολογοῦσα πρὸς τὴν ἑαυτήν μου, καὶ οὐδόλως μετέχουσα τῶν συνδιαλέξεων τῶν συντρόφων μου, περιεπάτησα φαίνεται ἐπὶ πολύ, διότι αἴφνης εὑρέθημεν πρὸ μεγάλου μύλου, παρὰ τὸν ὁποῖον ὑψοῦτο ἐπὶ ἀνωφεροῦς καταφύτου λόφου μεγάλη οἰκοδομή. Ἦτο τὸ κτῆμα τοῦ κ. Καρτάλη. Ἀλευρόμυλος καὶ μεταξουργεῖον. Εἶναι τὰ σωζόμενα ἴχνη, τῆς ἄλλοτε ἀκμαζούσης παρὰ τὸ Πήλιον βιομηχανίας, ἥτις διεσώθη ἐνταῦθα, χάρις εἰς τὴν δραστηριότητα τοῦ φιλοπροόδου καὶ ἐργατικωτάτου γέροντος, ὅστις μέχρι σήμερον αὐτοπροσώπως διευθύνει ἀμφότερα τὰ ἐργοστάσια ταῦτα.

Ἀνήλθομεν ἐπὶ τοῦ λόφου, τὸν ὁποῖον ἡ θεὰ τῆς γῆς Δήμητηρ ἐγκατέσπειρε μὲ τὰ θαυμασιώτερα τῶν φυτῶν καὶ ἀνθέων της. Ἡ ἀπὸ τοῦ λόφου τούτου πρὸς τὸν Παγασητικὸν κόλπον ἐξελισσομένη εἰκὼν ἀποτελεῖ κατὰ τὴν ὥραν αὐτὴν τῆς δύσεως εἰς τὴν θάλασσαν θέαμα ἀπεριγράπτου κάλλους. Τὰ πρὸ τῶν ποδῶν μας δασύλλια διεποίκιλλον μυριόχροοι τοῦ δέοντος ἡλίου ἀκτῖνες, ἐνῶ αἱ κλιτύες τοῦ λόφου ἐστεφανοῦντο ἀπὸ κυανέρυθρα ἀνθύλλια, ἕτοιμα νὰ κλείσωσι τὰς στεφάνας των εὐθὺς ὡς θὰ ἔσβυναν ἐπ' αὐτῶν μὲ τὰς τελευταίας τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας τὰ ζωογόνα καὶ χρυσᾶ ἐκείνου φιλήματα. Οἱ πανταχόθεν καταρρέοντες ρύακες ἐφαίνοντο ἐκπέμποντες φλόγας, τόσον ἡ ἀντανάκλασις τῆς δύσεως ἐπυρπόλει καὶ τὸ ὕδωρ ἀκόμη. Αἱ εἰς τὸ χωρίον ἐγκατεσπαρμέναι καλύβαι μὲ τὰς ἀσβεστοχρίστους καὶ μελανοσκούφους καπνοδόχους των ἀνέπεμπον ὑπεράνω τῶν στεγῶν των τολύπας φαιολεύκου καπνοῦ, ἀνερχομένου εἰς τὸ ἄπειρον ὡς θυμίαμα ὑπὸ τῆς ηὐλογημένης ἐργασίας καὶ τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας. Μικρὸν κωδωνοστάσιον τοῦ ναοῦ ὑψοῦν ὑπερήφανα τὸν σταυρόν του ἀνὰ τὸν διαυγῆ, τὸν κρυσταλλώδη ὁρίζοντα καὶ ὀλίγον ἀπωτέρω ἡμικρημνισμένος μιναρές, ὑποθέτω, σημεῖον τῆς καταπτώσεως τοῦ ἄλλοτε ἐνταῦθα κυριαρχήσαντος λαοῦ. Αἱ σκιαὶ τῶν γιγαντιαίων πλατάνων καὶ λευκῶν ἐπεκτεινόμεναι κάτω μακρὰν καὶ χρωματίζουσαι τὴν χλόην μὲ τὸ ἐρεβῶδες καὶ ἀβέβαιον τῆς νυκτὸς χρῶμα. Καὶ πέραν ἐκεῖ χαμηλότερα τοῦ λόφου καὶ τῆς πεδιάδος, πρὸς τὸ βάθος τῆς εἰκόνος ἡ ἀποκρυσταλλωθεῖσα θάλασσα, ὡς μία πελωρία ἐξ ὀπαλίου λίθου χρωματοπινακίς, ἀντανακλῶσα τὰ μυριάκις ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐναλλασσόμενα χρώματα τῆς δύσεως καὶ διαστιζομένη ὑπὸ τῶν μελανῶν ὀκατίων καὶ πλοίων, ἅτινα ὡς γραμμαὶ μόνον διεκρίνοντο ἀπὸ τοῦ λόφου. Τὴν ὅλην μεθυστικὴν ταύτην τῶν αἰσθήσεων εἰκόνα συνεπλήρουν αἱ ἀρωματώδεις τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν καρπῶν καὶ τῶν ἀνθέων ἀναθυμιάσεις, αἱ ἀνερχόμεναι μέχρις ἡμῶν, ἐν τῇ σιγηλῇ τῆς ἀτμοσφαίρας ἠρεμίᾳ, ἐν τῇ ἁρμονικῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς τοῦ φωτὸς πρὸς τὸ σκότος ἐναλλαγῆς.

Ἀπὸ τὴν ῥέμβην, ἀπὸ τὴν ἔκστασιν τοῦ θαυμασίου τούτου θεάματος μὲ ἀπέσπασεν ἡ φωνὴ τῶν συνοδοιπόρων μου. Πρέπει νὰ σπεύσωμεν, διὰ νὰ προφθάσωμεν τὰς ἐργάτιδας εἰς τὸ μεταξουργεῖον. Ὁ κ. Καρτάλης εὑρέθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μας, ἐξελέγχων τὰς γυναῖκας αἵτινες εἶχον ἀναλάβει τὴν συγκομιδὴν τῶν χρυσοροδίνων βερυκκόκων. Εἰς κοφίνους μεγάλας ἀνὰ ἑκατοστύας ὀκάδων διεμοιράζοντο οἱ μυρόνοντες γύρῳ μας τὸν ἀέρα καρποί, τοὺς ὡραιοτέρους τῶν ὁποίων μᾶς προσέφερεν εὐγενῶς καὶ φιλοφρόνως ὁ οἰκοδεσπότης, πρὸς τὸν ὁποῖον παρουσιάσαμεν προηγουμένως ἑαυτάς.

Ἀνήλθομεν μετὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐργοστάσιον. Εἰς τρεῖς—τέσσαρας στίχους παρατεταγμέναι νεαραὶ κορασίδες πρὸ τῶν μικρῶν μαρμαρίνων καδίσκων των, ἐξεκλώστιζαν τοὺς χρησίζοντας βόμβυκας, ἐνῶ ἡ ὄπισθεν ἑκάστης ἐξ αὐτῶν τοποθετημένη ἀνέμη ἐδέχετο καὶ περιείλισσεν εἰς δέσμας τὰς μεταξίνας κλωστάς. Ἡσυχία ἐβασίλευεν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, μόνον δὲ τὸ ρόχθισμα τῶν περιστρεφομένων περὶ τὸν ἄξονά των ἀνεμῶν ἠκούετο ὡς μακρὸς καὶ παρατεταμένος ψιθυρισμός. Ἡ ἀτμόσφαιρα βαρυτάτη, ὁ ἀὴρ δυσώδης καὶ σχεδὸν ἀσφυκτικός, ἕνεκα τῆς ἐν τῷ χλιαρῷ ὕδατι ἀποσυνθέσεως τῶν βομβύκων.

Αἱ φυσιογνωμίαι τῶν ἐργατίδων κοιναί, κοινόταται· οὐδεμία εὔμορφος. Πολλαὶ συμπαθητικαί, πάντοτε ὅμως μὲ πρόσωπα μαραμμένα πρὶν ἀκόμη ἀνθίσουν, μὲ τὸν τύπον τῆς κακῆς διαίτης καὶ τοῦ μολυσμένου ἀέρος, ὃν ἀναπνέουν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἀπὸ τῆς ἕκτης ὥρας τῆς πρωΐας μέχρι τῆς ἀγδόης τῆς ἑσπέρας. Καὶ ἐδῶ ὡς καὶ παντοῦ, ὅπου ἡ βιομηχανία μεταχειρίζεται τὴν γυναῖκα, βασιλεύει ὁ ἄδικος καὶ ἀπάνθρωπος νόμος τῆς καταστροφῆς τοῦ παράγοντος ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ παραγομένου. Καὶ τὸ ἀπελπιστικὸν εἶναι ὅτι ὁ παράγων εἶναι γυνή, δηλαδὴ μήτηρ, δηλαδὴ τροφὸς τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ τὸ παραγόμενον εἶναι μέταξα, εἶδος πολυτελείας, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο καὶ νὰ λείψῃ μέχρις οὗ ἐξευρεθῇ μηχανισμὸς μὴ καταστρέφων τὴν ὑγείαν καὶ ὑποσκάπτων τὴν ζωὴν τόσων δυστυχῶν.

BERNARDIN DE SAINT PIERRE

ΠΕΡΙ ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ

Ὁ Βερναρδῖνος δὲ Σαὶν Πιὲρ εἶναι εἷς ἐκ τῶν συγγραφέων ἐκείνων, οἵτινες ὕμνησαν ἐν τοῖς ἔργοις των τὴν ὡραιότητα τῆς δημιουργίας καὶ τὴν ἁρμονίαν τῆς φύσεως.

Τὴν τελευταίαν φορὰν καθ' ἣν κατῆλθεν εἰς τὸν κῆπον του διέκρινε μίαν ροδιὰν τῆς Βεγγάλης κατάφορτον ἐξ ἀνθέων, ἀλλὰ τῆς ὁποίας μία μερὶς εἶχεν ἤδη ὠχριάσει ἐκ τοῦ ἀνέμου. Τὴν παρετήρησε πρὸς στιγμὴν καὶ, δεικνύων αὐτὴν πρὸς τὴν σύζυγόν του, τῇ λέγει: «Αὔριον, τὰ ὠχρὰ φύλλα δὲν θὰ ὑπάρχουν πλέον».

Ἡ σύζυγός του ἐννοήσασα, ὅτι παρέβαλλεν ἑαυτὸν πρὸς αὐτὰ τὰ μαραμμένα φύλλα, ἅτινα μέλλουν νὰ πέσουν δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά της. Τότε ὁ Βερναρδῖνος δὲ Σαὶν Πιὲρ ἐπρόσθεσεν ἠπίως: «Διατὶ νὰ παραδίδεσαι εἰς ἀνωφελεῖς θλίψεις; ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σὲ ἀγαπᾷ ἐν ἐμοὶ θὰ ζῇ πάντοτε. Ἡ ψυχή, ὁμοία μὲ τὰ ἄνθη, ἐπιζῇ τοῦ σώματος καὶ ὅπως τὰ φύλλα, ἀποσπᾶται αὐτοῦ. Ἐνθυμήθητι διαφόρους περιόδους τῆς ζωῆς μας, καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι ὑπάρχει ἐν ἡμῖν τί, τὸ ὁποῖον μεγεθύνεται διὰ νὰ μὴ ἀποθάνῃ ποτέ. Δὲν ὑπῆρξα μικρὸν παιδίον ἐντὸς τῶν βραχιόνων τῆς τροφοῦ μου; Δὲν εἶχον ψελλίσει κατόπιν λέξεις καὶ δὲν ἀνταπεκρίθην διὰ τῶν θωπειῶν μου εἰς τὰς θωπείας τῶν γονέων μου; Νέος διέτρεξα τὸν κόσμον· ἤμην τότε φιλόδοξος καὶ ἤμην δυστυχής. Κατόπιν ἡ διάνοια μου ἐρωτίσθη, προσήγγισα πρὸς τὴν φύσιν καὶ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἰδοὺ ὅπου ἡ ψυχή μου εἶναι ἑτοίμη ν' ἀπέλθῃ πρὸς αὐτόν.

«Τὸ βλέπεις, τὸ τέλος μιᾶς περιόδου ὑπῆρξε πάντοτε ἡ ἀρχὴ μιᾶς ἄλλης, ὅπως τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος εἶναι ἡ ἄφιξις τοῦ θέρους, ὅπως τὸ τέλος μιᾶς ἡμέρας εἶναι ἡ ἀγγελία μιᾶς νέας αὐγῆς. Οὕτω ὁ θάνατος ἀκολουθεῖται ὑπὸ ὑπάρξεως ἀθανάτου».

Ὀλίγας ὥρας πρὶν ἀποθάνῃ, ἀνακουφισθεὶς ὀλίγον, ὡς εἶδε τοὺς περὶ αὐτὸν δακρύοντας πέριξ τῆς κλίνης του, ἔτεινε πρὸς αὐτοὺς τὴν χεῖρα· ἡ φωνή του δὲν ἦτο πλέον παρὰ μία πνοή, μόλις δ' ἠδυνήθη νὰ εἴπῃ· «δὲν εἶνε παρὰ εἷς χωρισμὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Μὴ μοι τὸν καθιστᾶτε τόσον ὀδυνηρόν. Αἰσθάνομαι ὅτι ἐγκαταλείπω τὴν γῆν, καὶ ὄχι τὴν ζωήν!»

Καὶ ὡς ἐὰν ἐνέδιδεν εἰς πεποίθησίν τινα, ἐπρόσθεσε: «Θὰ συναντηθῶμεν μίαν ἡμέραν».

Αὐταὶ αἱ λέξεις ἦσαν σχεδὸν αἱ τελευταῖαι ὅπου ἐπρόφερεν. Ὀλίγας ὥρας ἀργότερα δὲν ὑπῆρχε πλέον.

Κασ. Γ. Βιτιάδου.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ ΕΝ ΚΑΙΡΩι ΠΟΛΕΜΟΥ

Κτυποῦν εἰς τὴν θύραν τῆς ἐπαύλεως, τοῦ χωρίου Villedieu εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Metz. Ἦτο τὸ 1870, ἐν καιρῷ τοῦ Γαλλοπρωσσικοῦ πολέμου.

Νέα χωρική, μείνασα μόνη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της ἡλικίας πέντε ἐτῶν, καταλαμβάνεται ὑπὸ τρόμου ἀκούουσα κλαγγὴν ὅπλων· Ἀναμφιβόλως, λέγει, εἶναι Γερμανοί.

Καὶ σιωπᾷ. Τὰ κτυπήματα διπλασιάζονται εἰς τὴν θύραν, καὶ τραχεῖαι φωναί, τῶν ὁποίων ἡ προφορὰ ἀγγέλλει ἀνθρώπους ξένους τῆς γαλλικῆς γλώσσης, φωνοῦν: Ἀνοίξατε, ἢ συντρίβομεν τὴν θύραν.

Ἡ Σωσσάνα Διδιέ ἀνοίγει, καὶ βλέπει εἰσερχόμενον μετὰ φρίκης ἓν πρωσσικὸν τάγμα.

— Δώσατέ μας νὰ φάγωμεν καὶ νὰ πίωμεν.

Προσφέρει εἰς αὐτοὺς ὅτι ζητοῦν.

— Τώρα, θέλετε ἀποκριθῆ εἰς ὅλας μας τὰς ἐρωτήσεις. Ἓν γαλλικὸν στρατιωτικὸν σῶμα, διοικούμενον ὑφ' ἑνὸς στρατάρχου τῆς Γαλλίας, διῆλθεν ἐντεῦθεν πρὸ δύο ὡρῶν· πόθεν ἤρχετο, καὶ ποίαν διεύθυνσιν ἔλαβεν;

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, ἡ νεᾶνις ὠχρίασεν. Εἶχεν εἰς τὸ στράτευμα καὶ τὸν ἀδελφόν της καὶ τὸν μνηστῆρά της. Ἐγνώριζεν ὅτι οἱ ἐχθροὶ κατεσκόπευον τὴν πορείαν τῶν Γάλλων, καὶ ὅτι, ἐὰν ἠδύναντο νὰ γνωρίσουν τὰ στρατιωτικὰ κινήματά των, θὰ ἐπέβαλλον εἰς αὐτοὺς ἐξαπίνης νέαν συμφοράν.—Ἐμὲ λέγει, πρέπει νὰ ἐρωτήσητε τί κάμνουν οἱ στρατιῶταί μας; Εἶμαι Γαλλίς, καὶ δὲν ἁρμόζει εἰς ἐμὲ νὰ σᾶς εἴπω πᾶν ὅτι δύναται νὰ ἀπολέσῃ τοὺς Γάλλους.

— Ἐὰν δὲν ὁμιλήσῃς, γνωρίζομεν καλῶς νὰ σοὶ ἀποσπάσωμεν τὸ μυστικόν σου βιαίως.

— Εἶμαι γυνή· κατὰ τῶν γυναικῶν λοιπὸν ἐκστρατεύετε;

— Ἀρκεῖ, δὲν ἔχομεν οὐδὲ στιγμὴν νὰ χάνωμεν. Ἀκολούθει μας ἔξω καὶ στηρίχθητι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ δένδρου. Σεῖς, στρατιῶται, σκοπεύσατε. Ἐὰν δὲν ἀποκριθῇς εἰς τὰς ἐρωτήσεις μας, ἢ ἀποκριθῇς ψεύδη, θὰ τουφεκισθῇς. Ὁμίλει.

Ἡ Σωσσάνα παρετήρησε τοὺς στρατιώτας μετὰ φρίκης, ἔπειτα κατεβίβασε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐσκέφθη. Μία εἰκὼν διῆλθε

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

Η εἰκὼν τῆς Ἐστέλλας ἐπεφαίνετο τότε εἰς αὐτὸν ὡς ἡ τῆς Παρθένου ἐμφανιζομένης εἰς τοὺς ἁγίους τῆς ἐρήμου. Συγκεκινημένος μέχρι μυχίων μικροῦ δεῖν νὰ γονυπετήσῃ πρὸ αὐτῆς ζητῶν συγγνώμην διὰ τὴν τόσην πλάνην καὶ τὰς ἐναντίον της μομφὰς του ὅσας ἐκείνη ἐγνώριζε καὶ ὅσας δὲν ἐγνώριζεν ἀκόμη.

Ἔπειτα ἡ ὀπτασία διελύθη καὶ ὁ Θεόδωρος εὑρέθη πρὸ τῆς πραγματικότητος. Ἐλάτρευε γυναῖκα πλουσίαν καὶ ἀριστοκράτιδα, ἥτις ἀναμφιβόλως δὲν ἐνδιαφέρετο δι' αὐτόν. Γυναῖκα ἐστιγματισμένην ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης, ἣν ἡ μήτηρ του δὲν θὰ ἐδέχετο ὡς κόρην της, ἂν ἡ ἀλήθεια δὲν ἀνεκαλύπτετο, καὶ ἠσθάνθη πίπτων ἐπ' αὐτοῦ τὸ βάρος τῆς ζωῆς, ὅμοιον μὲ κάλυμμα φερέτρου... Ἰδέα τις κατέλαβε τότε τὸ πνεῦμά του. Μέχρι τότε ἐν τῷ Ραϋμόνδῳ ἔβλεπεν ἓν θῦμα, διὰ πρώτην φορὰν ἠρώτα ἑαυτὸν μήπως ὑπῆρξεν ἔνοχος. Ἀφανισθεὶς οὕτως αἰφνιδίως ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου, παρέλειψε τόσα καθήκοντα, ὧν τὸ πρῶτον ἦτο νὰ ἀσφαλίσῃ εἰς τὴν γυναῖκά του, θέσιν ἀξίαν ἑαυτῆς. Μόνον ἡ παραφροσύνη ἐδικαιολόγει τὴν πρᾶξίν του· Ἀλλ' ὁ Ραϋμόνδος δὲν ἦτο τρελλός. Ποτὲ δὲν ὑπῆρξε μᾶλλον κύριος ἑαυτοῦ, ὅσον κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῶν συνομιλίαν Θυμός κατέλαβε τὸν Θεόδωρον. Ὁ φίλος του ἐπρόδωκε τὸν ἔρωτα, τὴν φιλίαν, τὴν τιμήν. ἐγκαταλείπων τὴν ζωὴν χωρὶς ν' ἀφήσῃ μία λέξιν δικαιολογοῦσαν τὴν ἐξαφάνισίν του. Ἐνήργησεν ὡς προδότης.....

Ὁ Θεόδωρος μόνος εἰς τὸ δωμάτιόν του, τὸ ὁποῖον πυρετωδῶς διέσχιζεν ἔλαβε τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν του καὶ μονολογῶν ὡσεὶ εὐρίσκετο πρὸ τῆς σκιᾶς τοῦ φίλου του:

— Εἶμαι ἄθλιος, ἔλεγεν, ἀλλὰ συγγνώμην! ὑποφέρω δεινῶς. Σὲ ὑβρίζω διότι ἔχω τὴν ἀτυχίαν νὰ ἀγαπῶ τὴν γυναῖκά σου.

* *
*

Ἡμέραν τινὰ ἡ κ. Βωράνδ καθημένη πρὸ τοῦ γραφείου της ἐσημείωνε τὰς τοῦ μηνὸς δαπάνας.

— Τί κρῖμα νὰ εἶναί τις τόσοι πλούσιος. . . δὲν εἰξεύρει εἰς τί νὰ χρησιμοποιήσῃ τόσον χρῆμα, τὸ ὁποῖον δαπανᾶται εἰς ἀνωφελῆ πράγματα. Τὸ μέγαρον τοῦτο, ἡ πληθὺς τῶν ὑπηρετῶν εἰς τί ἐχρησίμευον ἢ εἰς τὸ νὰ περιβάλλεται αὕτη ὑπὸ μεγαλειτέρου ἀριθμοῦ ἐχθρῶν καὶ κατασκόπων; Ἡ νέα γυνὴ κατελήφθη ὑπὸ μελαγχολίας. Πανταχόθεν ἔβλεπε τὴν ζωήν της διαρρέουσαν ἐν θλίψει. Ἦτο νέα καὶ ὁ χαρακτήρ της ἦτο ἄλλοτε ζωηρὸς καὶ εὔθυμος—ἀλλὰ τί ὠφελεῖ ἡ νεότης ἐὰν ζῇ τις ὡς γέρων; Τί ὠφελεῖ ἡ εὐθυμία, ἐὰν εἶναι καταδεδικασμένος εἰς αἰωνίαν μόνωσιν; Τίς θὰ τὴν ἠγάπα; τίς θὰ τὴν ἐσκέπτετο; Ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ αἰφνίδιον ἐρύθημα ἐζωογόνησε τὸ πρόσωπόν της καὶ ἐπανέλαβε τὴν πρόσθεσίν της μετὰ βίας, ὡς ἐὰν νὰ μὴ ἠδύναντο νὰ περιμένουν οἱ ἀριθμοί. Ἡ θύρα τῆς μικρᾶς αἰθούσης ἀνεῴχθη ἀθορύβως· καὶ αἴφνης δύο μικραὶ χειροκτιοφόροι χεῖρες, ἔκλεισαν τοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ λεπτὴ εὐωδία ἴων ἐπλήρωσε τὸ δωμάτιον.

— Ποῖος εἶναι; εἶπε φωνὴ κακῶς ὑποκρυπτομένη.

— Σύ; Ὀδέτη; μικρούλα μου! εἶπεν ἡ Ἐστέλλα περιχαρῶς· τόσον ἐνωρίς; πόθεν ἔρχεσαι;

Ἐνηγκαλίσθησαν ἀμοιβαίως καὶ ἐκάθησαν πλησίον ἀλλήλων. Ὅλη δροσερὰ καὶ χαρούμενη ἡ νεόνυμφος παρετήρει τὴν Ἐστέλλαν καὶ εἶπεν εἰς αὐτὴν μετὰ θαυμασμοῦ: Πόσον εἶσαι ὡραία! Πολὺ ὡραιοτέρα ἢ ἄλλοτε!

— Καὶ σύ, ἀπήντησεν ἡ Ἐστέλλα μειδιῶσα, ἤλλαξες. Ἐμεγάλωσες καὶ ἔγινες πολὺ κομψή.

πρὸ τῶν ὀρθαλμῶν της, ἡ τῆς Γαλλίας εἰς πῦρ καὶ αἷμα, ἐστρωμμένη μὲ νεκροὺς, βεβυθισμένη εἰς τὸ πένθος. Ἔπειτα ἀνεπόλησεν εἰς τὴν μνήμην της τὸν μνηστῆρά της, τὸν ἀδελφόν της καὶ τόσους ἄλλους νέους, οἵτινες προσέφερον τὴν ζωήν των διὰ τῆς πατρίδος των τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τότε ἐγείρουσα τὴν κεφαλήν, αἰσθανομένη πόσον ὀλίγην ἀξίαν ἔχει ἡ ζωὴ ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων συμφορῶν, παρετήρησε τὰ κατέναντι πρὸς αὐτὴν διευθυνόμενα ὅπλα καὶ ἐσιώπησε.

— Διὰ δευτέραν φορὰν, σοὶ τὸ διατάσσω, ὁμίλει. Διὰ τρίτην φοράν.

Ἡ κόρη σιωπᾷ.

— Στρατιῶται, πῦρ!

Καὶ ἡ ἡρωϊκὴ νέα κόρη ἔπεσε διαπερασθεῖσα ὑπὸ σφαίρας.

Ἐν Χίῳ (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) **Κασσάνδρα Γ. Βιτιάδου.**

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ἔναρξις τῶν ἐξετάσεων τῶν διδασκαλείων τῶν θηλέων τοῦ κράτους εγένοντο τὴν παρεθοῦσαν Παρασκευὴν 21 Ἰουλίου. Μέλη τῆς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας διορισθείσης ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ Γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῆς Δημοτικῆς Παιδεύσεως κ. Παπασωτηρίου πρόεδρος, ἡ διευθύντρια τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» κ. Καλλιρρόη Παρρὲν, ὁ κ. Ζῆκος Ῥώσσης καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ κ. Μιλ. Κωνσταντινίδης, ὁ κ. Ζησίου, ὁ κ. Τριγώνης καὶ ὁ κ. Εὐάγγ. Μπαμπῶρος καθηγηταί.

Τὰς ἐκ τῶν διπλωματικῶν τούτων ἐξετάσεων ἐντυπώσεις της θέλει δημοσιεύσει ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῶν Κυριῶν ἡ κ. Καλλιρρόη Παρρέν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Ε. Α. *Τρίπολιν.* Ἐπιστολὴ μετὰ χρημάτων ἐλήφθη Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.—ΔαΤζ *Πάτρας.* Ἐνθουσιασμένη διὰ τὴν λαμπρὰν ἀπόφασίν σας. Ὄχι μόνον θὰ σᾶς στείλω ὁδηγίας, ἀλλὰ καὶ θὰ ἔλθω αὐτοπροσώπως κατὰ τὸν 7)βριον. Σᾶς γράφω λεπτομερείας. Θερμότατα συγχαρητήρια —Καν Ἀν. Π. *Βῶλον.* Ἐπιστολὴ καὶ βιβλίον ἐλήφθη. Εὐχαριστῶ θερμῶς δι' ἀμφότερα. Ἐὰν τὸ gazouillemeut σας νομιζετε μακρόν, φαντάζομαι πόσον ἀτελείωτον θὰ εὑρίσκετε τὴν περὶ τοῦ τόπου σας *λίμαν* μου.—Καν Γ. Δ. Γ. *Μουδανιά.* Ἡ ἐπιστολή σας μὲ ηὐχαρίστησε. Τὰ φύλλα πάντα ἀπεστάλησαν. Παρακαλοῦμεν εὐαρεστηθῆτε νὰ ἀποστείλητε καθυστερούμενα πρὸς τακτοποίησιν βιβλίων μας.—Κον Μ.Γκ *Κωνστάντζαν.* Σπεύσατε νὰ ἀποστείλητε χρήματα. Δὲν δυνάμεθα νὰ περιμένωμεν περισσότερον.—Δα Αἰ.Β. *Θήβας.* Ἐπιστολή σας μετὰ δρ. 20 ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν δι' εὐγενῆ προθυμίαν.—Καν Εὐ. Π. *Ἀλεξάνδρειαν.* Εὐχαριστῶ δι' ἐνθουσιώδης ὑπὲρ τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» κρίσεις σας. Συνεμορφώθημεν ὁδηγίαις σας.—Δα Λ. Χρ. Χ. *Σουλιᾶ.* Ἔχετε δίκαιον. Εἶχε γίνει σύγχυσις ὀνομάτων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος διεκόπη ἡ ἔκδοσίς της. Ἐν τούτοις τὰ ζητούμενα ἀπεστάλησαν. Ζητουμένην εἰκόνα θὰ σᾶς στείλω, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀνταλλαγῆς.—Καν Ὀ. Σκ. *Γαργαλιάνους.* Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.—Δα Π. Λ. *Πύργον.* Ἐπιστολή σας μετὰ δρ. 80 ἐλήφθη, ὡς καὶ μετὰ ἐπιστραφεισῶν ἀποδείξεων. Εὐχαριστῶ θερμῶς. Ζητουμένην συνεργασίαν διὰ τὸ ἐν λόγῳ περιοδικὸν ἀδυνατῶ νὰ παράσχω, ἐλλείψει χρόνου. Εὐθὺς ὡς λάβω τὸ α'. φυλλάδιον θὰ γράψω τὰ δέοντα.—Κον Δ. Χ. Δ. *Βάρναν.* Συνδρομήτρια ἐνεγράφητε. Συνδρομήν σας πληρώσατε πρὸς τὴν αὐτόθι ἀνταποκρίτριάν μας. Εἰκόνα βραδύτερον.—Δα Μ. Π. *Λάρισσαν.* Ἐπιστολή σας μετὰ δρ. 50 ἐλήφθη. Εὐχαριστῶ θερμῶς δι' εὐγενῆ φροντίδα. Εἰς δεύτερον ταξείδιόν μου ἀνὰ τὴν Θεσσαλίαν θὰ συναντηθῶμεν εἰς τὴν πόλιν σας. Εἰς κ. Κ. ἐστάλησαν ζητούμενοι ἀρ Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ εὐαρεστηθῇ νὰ πληρώσῃ. Δεχθῆτε τὰ τῆς Τρ. ἧς διακόπτομεν τὸ φύλλον. Νομίζω ὅτι τὰ ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια δὲν ἐννοήθησαν. Αἱ διδασκάλισσαι ἃς ἡσυχάζουν. Βεβαίως δὲν θὰ χάσουν τὸν ἄρτον των. —Δα Ὄλ. Γ. *Τρίπολιν.* Συνδρομή σας ἐλήφθη Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.—Δα Μ. Π. *Κασαμπᾶν.* Ἔχετε δίκαιον. Ἀπεστέλλεται καὶ ἡ τοῦ 95.—Κον Κ. Δ. *Λάρναν.* Συνδρομὴ ἐλήφθη. Ἐνεγράφητε. Φύλλα ἀποστέλλονται.—Καν Δ. Μ. *Λαμίαν.* Βεβαίως θὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ τὴν ἰδικήν σας πόλιν καὶ θὰ γράψωμεν τὰς ἐξ αὐτῆς ἐντυπώσεις μας.—Καν Κρ. Χρ. *Ἀγυιάν.* Δὲν διεθέτομεν ἢ τρεῖς μόνον ἡμέρας. Κατὰ συνέπειαν ἡ εἰς Ἀγυιὰν μεταβασίς μας ἀπέβαινεν ἀδύνατος. Εἰς τὸ προσεχὲς ὅμως ταξείδιόν μας θὰ ἐπισκεφθῶμεν ὅλην τὴν Θεσσαλίαν καὶ θὰ σᾶς ἔλθωμεν καὶ ἐκεῖ. Εὐχαριστῶ θερμῶς δι' εὐγενῆ αἰσθήματα.—Κον Π. Χ. *Κόρινθον.* Δελτάριόν σας ἐλήφθη. Εὐχαριστῶ δι' εὐγενῆ προθυμίαν. — Κον Κ. Α. *Κίπολιν.* Ὄχι δρ. 8, ἀλλὰ φρ. χρ. 8 εἶναι ἡ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν συνδρομὴ τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν». Εὐχαρεστήθητε νὰ πληρώσητε τὴν διαφορὰν εἰς τὸν ἀντιπρόσωπόν μας κ Γ.

ΚΥΡΙΑ ἔχουσα ἀρίστας συστάσεις ζητεῖ θέσιν ἐπιμελητρίας ἢ οἰκονόμος εἴς τι Σχολεῖον ἢ καὶ εἰς καλήν τινα οἰκογένειαν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

— Ὦ! ἐγὼ εἶμαι εὐτυχής! Ὑπήγαμεν παντοῦ, εἰς Ρώμην Φλωρεντίαν... Βενετίαν, εἰς Ἄρλην, εἰς Διζὼν εἰς τὸν πύργον τοῦ συζύγου μου. Τὸν χειμῶνα δὲν εἶνε καλὰ ἐκεῖ... εὐτυχῶς εἶχα τὸν σύζυγόν μου. Καὶ

Ἐπρόφερε τὴν τελευταίαν ταύτην λέξιν μὲ τρυφερὰν ἅμα δὲ καὶ κωμικὴν σοβαρότητα, ὅπερ ἔκαμε τὴν Ἐστέλλαν νὰ γελᾷ καὶ νὰ κλαίῃ συγχρόνως.

— Εἶναι θελκτικὸς ὁ σύζυγός μου, ὑπέλαβε, μὲ λατρεύει.

— Καὶ σύ;

— Καὶ ἐγὼ, φυσικὰ, μόνον ποῦ δὲν τοῦ τὸ λέγω... ἀλλὰ ἠξεύρω πῶς τὸ ἐννοεῖ... ἔπειτα στρεφομένη πέριξ...

— Ξεύρεις πῶς εἶναι ὡραῖα ἐδῶ, καλείτερα ἀπὸ τὸ σπῆτι μας, ἀλλὰ πάλιν καλὰ εἴμεθα. Ξεύρεις ὁ σύζυγός μου εἶναι νέος, εἶναι εἴκοσιν ἑπτὰ ἐτῶν· εἶναι ὡραῖος μὲ τὴν στολὴν τοῦ ὑπολοχαγοῦ τῶν οὐσσάρων... ἤθελα νὰ κάμω καὶ ἐγὼ ἕνα φόρεμα μπλὲ καθὼς ἐκείνου μὲ μαῦρα σειρήτια, καὶ νὰ φέρω τὰ χρώματα τοῦ συντάγματος... Μετ' ὀλίγον θὰ κατοικήσωμεν εἰς Παρισίους.

— Πότε ἐπανήλθετε, ἠρώτησεν ἡ Ἐστέλλα ἀνησυχήσασα ἀκουσίως.

— Χθὲς ἡ μαμὰ μᾶς ἐπερίμενεν εἰς τὸν σταθμόν· ἀπόψε θὰ γευματίσωμεν μαζή των. Μόλις ἐξύπνησε σήμερον ὁ σύζυγός μου ὑπῆγεν εἰς τὴν Πλατεῖαν. Ξεύρεις τί εἶναι ἡ Πλατεῖα;

Ἐγὼ δὲν ἐτόλμησα νὰ τὸν ἐρωτήσω. Τὸν ἠρώτησα τόσα πράγματα, ποῦ ἐντρέπομαι τώρα... Αὐτὸς εὑρίσκει ὅτι εἶμαι ἀστεία... ἐγὼ... δὲν ἠξεύρω... τὸν ἠρώτων ὅ,τι μοῦ ἤρχετο εἰς τὴν κεφαλήν, καὶ ἐγέλα ὡς τρελλός... τώρα εἶμαι φρονιμωτέρα... Λοιπὸν ὑπῆγεν εἰς τὴν Πλατεῖαν καὶ ἐγὼ ἦλθα νὰ σὲ ἴδω. Ἡ ἀδελφή μου εἶναι εἰς Ἰσπωνίαν μὲ τὸν σύζυγόν της.... δὲν ἀγαπῶ τὸν γαμβρόν μου.... καὶ μεταξύ μας, νὰ σοῦ εἴπω τὴν γνώμην μου, εἶναι βλάξ...

Ἡ Ἐστέλλα ἤκουε μειδιῶσα τὸν χείμαρρον αὐτὸν τῶν λέξεων καὶ τῶν φράσεων, συνοδευόμενον ὑπὸ παιδικοῦ γέλωτος, ἡ ἀθῶα αὕτη χαρά, ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τὸν γάμον, τὸν ἔρωτα, τὴν ζωήν, τῇ ὑπεδείκνυον νέον ἐν τῇ ζωῇ ὁρίζοντα.

Ἀπὸ τῆς φυλακῆς, ἐν ᾗ πρὸ δέκα μηνῶν εἶχεν ἐγκλεισθῇ ἔβλεπεν ἤδη ἐπιφαινομένας ἐπ' ἀόριστον κοιλάδας καταπρασίνους συνωκισμένας παρ' ἀνθρώπων εὐτυχῶν. Ἡ ἀγαθότης, ἡ τρυφερὰ στοργή της δὲν τὴν ἄφηναν νὰ ζηλοτυπῇ δι' εὐτυχίαν δι' ἣν αὐτὴ δὲν ἦτο πλέον προωρισμένη. Τοὐναντίον ἔχαιρε διὰ τὴν χαραν ἐκείνης, ἣν ἀπεκάλει εἰς τὸ σχολεῖον μικράν της. καὶ ἐθώπευε μετὰ μητρικῆς σχεδὸν στοργῆς τὴν χρυσῆν κόμην τῆς νεαρᾶς γυναικός, ἥτις τῇ ἀνεμίμνησκε τὰ σχετικῶς πρὸς τὸ παρὸν εὐτυχῆ παιδικά της ἔτη.

Καὶ τώρα εἶπεν ἡ μικρὰ ἀσπαζομένη αὐτὴν μετὰ διαχύσεως, πάρε τὰ ἄνθη αὐτά Τα ἠγόρασα διὰ σὲ ἐρχομένη. Φαντάσου ὅτι ἦλθα πεζῇ, μόνη μου, χωρὶς συνοδόν, ἐγὼ ἡ ὁποία δὲν εἶχα ποτὲ εἰς τὴν ζωήν μου ξεμυτίσει εἰς τὸν δρόμον χωρὶς συντροφιάν. Δὲν εἰξεύρης πόσον διασκεδαστικὸν μοὶ ἐφάνη. Ἀληθεια σὺ ἐξέρχεσαι πεζῇ μόνη;

Ὄχι ἀπήντησεν ἡ Ἐστέλλα, ἡ ἰδική μου θέσις εἶναι πολὺ διαφορετική.

Ναί, ἐπεῖπεν ἡ Ὀδέττη ἐξετάζουσα τὸ αὐστηρὸν ἔτι πένθος τῆς φίλης της. Καὶ δειλῶς προσέθηκε: Εἰπέ μου, Ἐστέλλα, εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ σύζυγός σου ἐφονεύθη τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῶν γάμων σου, μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐπιστροφήν;

Ἀληθέστατον.

Καὶ δὲν εἰξεύρεις τὴν αἰτίαν;

Ὄχι, ἀπήντησεν ἡ Ἐστέλλα· μὲ τὴν καρδίαν πάλλουσαν ἰσχυρῶς.

Τί κακὸς ποῦ εἶναι ὁ κόσμος, προσέθηκεν ἀσπαζομένη τὴν φίλην της ἡ Ὀδέττη. Τί δὲν λέγουν δι' ἐσέ!... Καὶ περιστρέφουσα ἐν ἀμηχανίᾳ τὸ περιχείριόν της.... Ὥστε λοιπὸν εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ μὴν εἶχες ὑπανδρευθῆ.

Σχεδόν, ἀπήντησεν ἡ Ἐστέλλα.

(ἀκολουθεῖ)